

Vrijdag en zaterdag 14 en 15 maart 2025 was de eerste kruis-tocht in Gemeente Eemsdelta

We openen onze tocht op vrijdagmiddag aan een bijzondere keukentafel met heerlijke zelfgebakken appeltaart vers uit de oven, op Landgoed DeCamping in 't Zandt. Initiator Drewes Wildeman had raadslid Joop v.d Lei uitgenodigd, van de PvdA, en Zef Hemel, een wandelende bijzondere hoogleraar verbonden aan de Abe Bonnema Leerstoel aan de R.U.G. Ons gesprek ging over een nieuwe toekomst voor Groningen, een nieuwe economie, die er al is. Nieuwe ecosystemen van onderop op gebied van zorg, klimaat, energie, landbouw. Grote maatschappelijke opgaves die lokaal al jarenlang gewerkt worden op plekken zoals Landgoed DeCamping. Opgaves die natuurlijk met elkaar verbonden worden op deze plek omdat het elkaar versterkt, omdat het logisch is. Deze ecosystemen van onderop vormen het grootste project in de Provincie, een fijnmazig weefsel, dat er al is, maar nog geen plek heeft in beleid.

Zaterdagochtend werden we ontvangen bij het voor Nederland unieke Zoutwaterbad in Loppersum door bestuursvoorzitter Sander Kalfsbeek. Hij vertelde dat het Zoutwaterbad volledig beheerd en onderhouden wordt door meer dan 100 vrijwilligers met kennis van zaken, talent en betrokkenheid. Ze waren hard aan het werk het zwembad weer klaar te maken voor het nieuwe seizoen, het werd helemaal opnieuw betegeld.

Naast het Zoutwaterbad is Stichting Steun je Medemens gehuisvest. Zij ondersteunen minima, mensen die net buiten het armoedebeleid vallen, ook wel 'stille armoede' genoemd. Wij werden ontvangen door bestuursvoorzitter Anita Stuts en penningmeester en ervaringsdeskundige Hanneke Huizenga en bestuurslid Inge Brinkman. Zij ondersteunen als vrijwilligers inmiddels een grote groep mensen met voedselpakketten, verjaardagspakketten, sinterklaascadeaus en kerstpakketten. Tevens kan men beroep doen op eerste levensbehoeften zoals kleding, voedsel, verzorgingsmiddelen en nog vele andere producten. Gerund door vrijwilligers die ervaringsdeskundigen zijn en aan deze grote maatschappelijke opgave een volledige dagtaak hebben.

Van dit bijzondere hartverwarmende initiatief lopen we naar de Eikemaheert van Piet Glas en Angela Rijnen. Een biologisch landbouwbedrijf met een erfwinkel. Piet en Angela bieden gelegenheid aan de jonge tuinders Roby Lalkens en Charlie Jansen van Tuinderij Eikemaheert om op hun grond groenten te verbouwen die ze het hele jaar door in pakketten aanbieden aan abonnees voor een sociale prijs. Als we tussen de middag aan tafel zitten met elkaar, komen ook Aukje Stoffelsma en Stefan Kleintjes van Klein Alma in Bedum aanschuiven.

NEVEN het onderste

Er ontstaat een boeiend gesprek over hoe moeilijk het is voor jonge mensen om in de land- en tuinbouw een bedrijf te beginnen: door gigantische schuldenlasten vanwege hoge grondprijzen is het bijna onhaalbaar om daar een gezonde bedrijfsvoering op te ontwikkelen.

Voor boeren die willen stoppen is het een zoektocht hoe je je bedrijf continuïteit en jezelf toekomst biedt, omdat het voor hen een levenswerk is. Aukje en Stefan zitten in het midden. Drie generaties die met hart en ziel voedsel produceren voor onze samenleving op een schone niet belastende werkwijze voor de Aarde.

Van de Eikemaheert lopen we naar de Middeleeuwse Janskerk in Huizinge waar Reint Wobbles ons ontvangt en vertelt over de 1000 jaar geschiedenis van deze plek en hoe wij in deze geschiedenis passanten zijn en de plek de continue. Hoe belangrijk de kennis van de geschiedenis is om te kijken naar de huidige maatschappelijke vraagstukken. De ervaringskennis en het vakmanschap die ten grondslag ligt aan dit bijzondere 1000 jarige erfgoed zou ons heden ten dage goed van pas kunnen komen in schoon bouwen. In onze tijd met de aardbevingsproblematiek kunnen we veel leren van de bouwmethodes uit de middeleeuwen. Reint houdt een pleidooi de waarde van erfgoed te borgen in de gemeenschap.

Van de Janskerk vervolgen we de weg naar het Hippolytushoes in Middelstum, waar we afsluiten met stampot zuurkool. Ab Hooijer en Aaf Poortinga vertellen ons als vrijwilligers van Coöperatie Middelsoam hoe ze sinds 2019, toen ZonnehuisgroepNoord zich terugtrok uit het pand, het pand en de zorg proberen te behouden voor de bewoners van Middelstum en omgeving. Ook voor hen is het een volledige dagtaak die ze met veel liefde en bescheidenheid invullen, terwijl deze van onbetaalbare waarde is.

Wat een rijkdom deze dag, het was een prachtig begin.

Onze volgende tocht is 11-12-13 april in Gemeente Het Hogeland. Op www.het-onderste-boven.nl kunt u alle informatie vinden om u aan te melden om mee te lopen.

Links naar:

[Landgoed DeCamping](#)

[Het K.P. Zijl zoutwaterbad](#)

[Stichting Steun Je Medemens](#)

[Eikemaheert boerderij, Eikemaheert tuinderij](#)

[Stichting Groninger Kerken](#)

[Hippolytushoes](#)

Persoonlijke verhalen van deze dagen:

[Verslag Henry](#)

[Blog Zef Hemel](#)

